

БЕЛЕШКЕ ЗА ЈЕЗЕРО ОДЈЕКА

1

Он каже ова црвена је као прашина, очи као дословно сопство међу сопствима, и подиже кафу.

Сећање је љубазно, љубазност, врста неслушања, сиви зид ка коме се крећеш.

Жена поред њега напоменула је како он никада никог није гледао у очи. (Ово на ободу воде.)

Ово на ободу воде.

И све су песме „подељене у тишину“, или „на четворо у три тишине“.

Драги Чарлс, изнова и изнова сам почињала да радим, увек са неповерењем, како би то Мелвил можда објаснио. Можда се пожалио.

Порука можда пресретана, можда никад написана. Писмо које му је послала.

Али шта је тачно била његова фраза: „Добродошла у долину суза“, или можда „долину туге“. Најмање једно осетило се добродошлим, како год да је било.

Нека врста равног сивог зида поред кога су ходали, она десетак година старија, он неслушајући је пажљиво.

Такви какве су и речи. Касете које је пријатељ сакупљао са снимцима читања Х. Д., Стајнове, Вилијамса и других. А онда прелазак преко моста да би се посетио Зукофски, снег који лагано пада.

Ломећи се као стакло Том је рекао и жена са острва. Док му се враћала свест најпре је видео звезде, онда лице које се нагиње над њим, чуо је забринут глас: „ Хеј, срце, умало да се *превише* надуваш.“

Био, био и је. У причи субјекат нестаје.

Сагласили су се да је знак појединачан баш због произвољности и да укључује могућност (преносећи знак од) сопственог распадања, и да постоји микро-синтакса испод поретка реченице, па чак и речи, и да у причи субјекат нестаје он никад не нестаје. 1963: само једно од њих двоје поседовало је дар сећања.

Подједнако би се могло размишљати о већој синтакси, на пример реч-као-књига, предлагати увек реч-као-књигу. И наравно, увек већу.

Почетак и крај. Као што дело почиње и завршава само себе или почиње и изнова почиње или креће и зауставља се. Идеје као елементи делања, а не као изјаве делања, чак ни у декларативној уметности. (Неко је изговорио нечије мисли.)

То јест, снег

а) јесте

б) није

падао – проверити ниједно или обоје

Ако неко живи у томе. „Локално“ и „специфично“ и тако даље коначно се чине мање занимљивим од „појединачног“, где год да оно лоцира.

„Оно што овде желим да покажем је то да уопште није јасно *a priori* који су појмови једноставних боја.“

Знак који празни самог себе на сваком нивоу значења, и како другачије поново измислити фокус.

Знак који празни... то је оно *он* би питао *њу*. Он би био онај који пита, а она безимене планине које не слушају, у позадини делимично сакривене међу облацима.

Наравно прашина једнако може бити сива, зид црвен, наша сећања савршено тачна. Шума испражњена од дрвећа, град без улица, човек који је прогутао свој језик. С обзиром да не постоји структура реченице, нити границе или ободи поља које је у питању. Као што нигде нема језика.

Као што започињем изнова и изнова, а сваки почетак је идентичан наредном, што значи да је сваки тачан, сваки пројекција, сваки глава која се нагиње над непокретним обликом.

А он види себе час као непокретног на земљи, час као оног који се нагиње над нечим. Лежи у улици између куће и ограде (простор довољно широк за тело), отвара очи и гледа у звезде, чује белу буку за којом следи лице и један глас.

И сада киша пада на јужну страну куће, али не и на северну где она стоји пред огледалом.

„Не брини око тога, он је већ мртав.“

„Te dérange pas, il est déjà mort.“

„È morto lei, non ti disturba.“

Она стоји пред огледалом додирује под. Језик посеже за говором док неко пада. Мртав језик се отвара и отвара једна врата.

И ево је боја. Ево је боја која тамни или боја која ево тамни. Овде бела остаје...

А ти истичеш дужицу на оку портрета, одређену тачку на дужици која жели ту боју као да је њена. Постоји сиви зид крај којег ходамо држећи се за руке, будале ако учинимо више будале ако не.

Насликао сам поглед из левог ока, са балкона ока које надгледа масу воде, вероватно море окружено копном, вероватно језеро које је направио човек.

И настављам док се светло мења и бледи, сликајући на крају у мрклом мраку.

То јест, ако запишеш, да ли се то догодило двапут:

Те ноћи је поново падала киша дубоко унутра
где се тек недавно догодило напуштање знакова.

2

Он би претпоставио увид у речи, ко год да је тај што гледа.
Кога год би занимало да гледа. Појављивање и нестајање у диму.

Део и одељено.

Гласови кроз зид. Они су тамо зато што их чујемо шта то чујемо.
Нагиб се нагиње ка крају и наговештава питање.

Шта то расте у башти.

Остати без текста. Како се свест помера тамо, шетајући дуж обале онога што је некад било река. Како се дешава светлост.

И ритам као рука, ритам као издужена рука. Он се окреће и окреће сећајући се песме. Чега се она то присећа.

Наравно, то је била стварност, оно што је пророчица видела, ишчитавајући дословне знаке, речи око себе, све док се следећи пакет знакова није појавио. И да би прорекла пуноћу поруке коју изговара захтеваће од слушаоца подједнаку пажњу. Порука је била преведени свет, а слушалац и говорник постали су једно. Њена порука била је знак по себи.

Хермес подједнако као преносилац и као прикривач. Хермес као знак.

Ко живи у изговарању и неслушању, дивљи лук поред реке, руже у башти старој стотину година, љиљани, ирис, мак, јасмин наслоњен изнад кухињског прозора.

Они пролазе поред растанака и размотаних слика сувог речног корита, гласова кроз зид, руку под руку. Пролазе поред одговора куцајући свако слово док се он појављује. Велика бела соба има греде на плафону. Сиромашни станују у дугачким рововима.

Док гледа у море он слика лице жене, треба му више светла и времена. Постоји ли икада слика која се појављује, реч унутар речи, кожа плава као прашина, безимена брда у позадини. Постоји ли слика ако постоји.

Бити на губитку и вратити се тамо, изговарајући ствари, говорећи, почињала је киша. Слика женино лице бојом мора, али приказује неког другог на празној столици. И онда учи да обрише четири речи сваког дана.

Као што пресавијена рука може значити „да нешто тече“.

Сударили су се близу врата кафеа, учтиво се насмешили и прошли. Гледао је филозофа како скреће иза угла и нестаје.

Постоји подесна поезија.

Постоји поезија као бела одећа.

Постоји поезија која лиже свој језик.

Пусти ме да ти позајмим своју виљушку.

Гласови се јављају кроз зид.

Док се песма дели, она то објашњава таласом.

Никада нисмо били срећни овде никада срећнији.

3

Речи које се појављују из дима и нестају.

Неке ствари је задржао, неке задржао и изгубио. Волео је француске песнике испале кроз одшкринута врата.

И Ја као што јесте, Ја као један, али мање од једног у нечему. Ја сам био плаво насупрот црвеном и глас који је празнио и Ја је онај са сломљеним леђима.

Док је април наш и мрачан, као што нешто увек представља оно што јесте: брест на издисају, обезглављени човек: зима –
саламандер, ларва,
ватра –
граматика и тишина.

Или граматика насупрот тишини. Годинама касније затекли су себе како причају у маси. Њена бела мачка убијена је у шуми иза куће. Била је то добра, можда чак и ужасна зима. Лед је оковао гране глога и јоргована, дивне али опасне. Онда су планови за путовање били састављени од напуштене нужде. С времена на време као да су читаве недеље нестајале. Питала се око чега су се оно првобитно договорили да неће расправљати.

Неке ствари је задржао док је друге држао раздвојене.

Као позив од Роберта у уторак када ме је питао да ли сам знао да је Зукофски умро неколико дана раније. Позив је уследио док сам читао копију говора Лерија Риверса са сахране Френка О'Харе (јул 1966). „Био је за четвртину већи од уобичајеног. На сваких пар инча

били су шавови од плавог конца. Неки су били прави и дугачки три или четири инча, други су били дужи и полукружни...”

Као позив од Роберта у уторак за четвртину већи од уобичајеног када ме је питао да ли сам знао да ли сам знао. Плави конац на сваких пар инча, прав и полукружни, песак и натопљени снег.

Плави снег неколико дана раније. Да ли сам знао шта год да сам знао.

Слова у речима наших ногу и руку. Оно што је видео или мислио да је видео унутар очију, прислушкивани гласови који се подижу и спуштају. Ако ниједна конверзација нема краја, онда је састав постављен уз или са, и бескрајан је, покидани конци облака гоњени са запада поподневним ветром.

Слова у речима наших ногу и руку. У башти је сањао да је видео четири брадата човека и слушао их како расправљају о метафори. Стоје на половима компаса. Стоје на половима компаса и не говоре ништа. Седе у сенци расцветалог дрвета. Она држи тело детета напред, према камери. Она стоји пред огледалом и пита. Она нуди и пита. Он-она ми поставља питање које нисам баш чуо. Вечери током којих би се шетали дуж обале језера.

Слова света. Светлонаранџасти мак поред беле руже поред плавих шиљака ваљуге и тако редом. Артичоке притискају бели лук и жалфију. Благовањ, мајоран, поморанџина мента, зимски и летњи чубар, оригано, висећи рузмарин, фуксија, холандски ирис, љиљан, зелена салата, купина, хризантема, лимунова врбена, кисељак, балзам биље, никада се не чита као што јесте, „песник живи гроб његових/игара”.

Очи разматрају оно што само по себи никад није тамо, као што се ствари мимоилазе у метафори, бачене преко пута који он зове пут имена. У филму *La Jetée* она је бачена насупрот времену и означава време:

сунце прогорева кроз урлике
драге очи, све очи, поворка
увала залива баштенска касуарина
(не ловор) безимено које именујемо
као нешто, и човек растерећен туге

У тишини он би означавао време слушајући уместо прошаптаных речи. Почео сам са овим на пролеће, глава спремна да прсне, цвето-

ви, румено небо, месец са јастогом, Њујорк, Бостон, повратак, танка кошуљица од леда, месец док пси лају, месец на који пси лају, сада је касна јесен.

И сад ми је рекао да је време да причамо.

Речи би се појављивале у диму и нестајале, изумевајући слова путовања, ходале би кроз снег који се топи до радње на углу по цигарете, поморанце и новине, враћајући се другим путем, поред градских кућа од црвене цигле, саграђених на крају Грађанског рата. Или је питање било у самим словима, у томе како су речи насумично исписане.

У песми он учи да се окреће и окреће, и изгледа да је проза увек реченицу дугачка.

4

Ко ме је причао

Да ли је веровала ономе што је видела

Ко прича

Чије речи обликују неспретне вијуге

Да ли је лав коначно проговорио

Да ли је успавани лав проговорио

Да ли си веровао северном прозору

Због чега је пас залајао

Шта је проузроковало да сиви пас залаје

Шта нам жонглер говори

Шта нам говори црвенило жонглера

Стоји ли она на слици

Да ли су се изгубили у шуми

Да ли су шетали шумом

Да ли је било шта заборављено
Да ли сте нашли нешто у мраку
Да ли је то један од њих нови ручни сат на атомски погон
Да ли се то зове песма за изговарање
Да ли је то дугуљаста поема
Да ли је поезија предмет
Да ли је овде некада био пут који се завршавао вратима
Тако смо од моста до моста ишли заједно
Да ли се чини да је машина говорила
Да ли је читао из празне књиге
Да ли се књига испразнила у мраку, сиви филцани шешир одуван
низ улицу,
руке које пумпају напред назад, ноге благо повијене
Има ли мање ушију него песама
Да ли је веровао сломљеном прозору
Да ли се пробудио под дрветом, на недавном снегу
Чије речи обликују неспретне вијуге
Да ли су се претеривања примирила
Светлост је дивна на дрвећу које није велико
Сва моја логика је у *melting pot*-у
Мој живот је сада веома економичан
Ништа не могу рећи о свом осећају простора
Ништа не може бити јасније од онога што се види на овом зиду

Морамо ли свакоме доделити име
Је ли истина да сви они имају имена
Зар не би било једноставније
Зар није било једноставније почети
Да ли су икада постојале такве зграде
Морам се сетити да поменем дрвеће
Морам се сетити да измислим неко дрвеће
Ко ти је рекао те ствари
Ко ти је рекао како да говориш
Ко те је научио да не говориш
Чији је глас који празни

(С енглеског превео **Владимир Сшојнић**)